

Belgische duikers. Ze hebben de naam af en toe nog wel eens ondoordacht onderwater te gaan. In Zeeland vooral. Maar dat zijn uitzonderingen. Wekelijks reizen er velen naar de Delta af. De in Mechelen woonachtige Filip Staes is een van hen. Zo'n twee keer in de week is hij in het Zeeuwse te vinden, het hele jaar rond, en ook bij de verschillende onderwaterfotografiewedstrijden is hij een vaste (en vaak succesvolle) gast. Een van de prijswinnaars van het laatste Oosterscheldekampioenschap en in eigen land de grote man van het afgelopen Nelos festival 2012.

Planning en creativiteit

Bij onderwaterfotografiewedstrijden die ter plaatse worden gehouden oftewel 'shoot outs' worden de foto's op dezelfde dag genomen en ingeleverd. Bekende voorbeelden zijn het Open Nederlands kampioenschap en Zeeuws kampioenschap en hier bij de Zuiderburen het Open Vlaams kampioenschap. Nabewerking is beperkt of soms zelfs niet toegestaan. Een goede voorbereiding om mooie plaatjes te schieten is dus noodzakelijk.

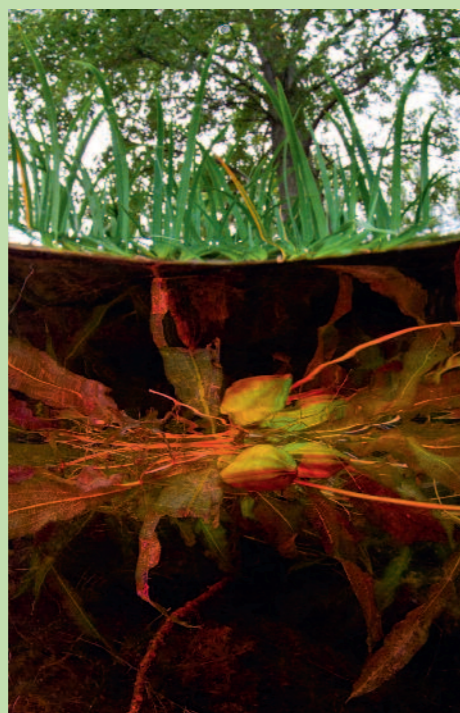
TEKST EN FOTO'S **FILIP STAES**
WWW.FSFOTOGRAFIE.BE

Dat sommigen op voorhand een strategisch plan opstellen is nog niet zo slecht bekeken. Alle foto's moeten immers binnen een bepaald tijdsbestek genomen en ingeleverd worden en dan is het prettig als bekend is welk onderwaterleven er waar te vinden is. Ook het oefenen met model dient ingestuurd te zijn om alles zo vlot mogelijk te laten verlopen op de wedstrijddag zelf. Net voor de wedstrijd wordt er dan ook bekeken waar er onderwater de beste zichtbaarheid is en eventueel een draaiboek gemaakt dat van minuut tot minuut de planning van de dag weergeeft.

Eiafzetting van de Sepia's belicht met twee hoofdflitsers en één slave flitser

MEERDERE DUIKEN Bij zo'n planning kan worden gekeken of het haalbaar is om twee of meer duiken te maken inclusief de verplaatsing en de tijd om batterijen en lenzen te vervangen. Ideaal bij zo'n draaiboek is een check-

list die alle informatie bevat over het benodigde materiaal. Dat is vooral handig om niets thuis te vergeten en ook op de duikplaats zelf te raadplegen wanneer de stress er weleens voor zorgt dat er hier of daar iets over het hoofd gezien wordt.

Zo was er eens een fotograaf die vergat de lensdop af te nemen en dat pas merkte toen hij in het water lag. Niets is zo vervelend om terug uit het water te moeten en alles terug open te halen. Maar bij ieder plan A hoort natuurlijk ook een plan B (en soms zelfs C), want omstandigheden zijn variabel en onvoorzienigheden dienen ingecalculeerd te zijn. Een overvolle parking bij aankomst, een duik die toch wat langer duurt, de wind die ineens pal op de kant staat, het zijn allemaal rampscenari's die een creatieve oplossing vergen waar best op voorhand eens over nagedacht mag zijn.

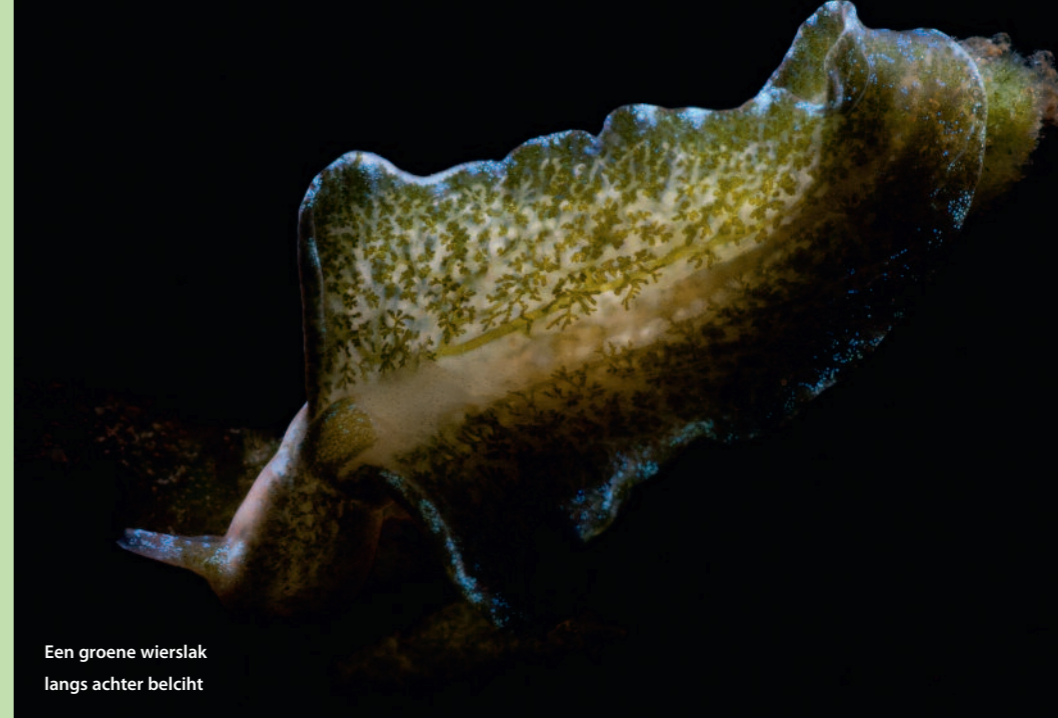
ER UIT SPRINGEN En dan de foto's zelf. Die lijken bij de winnaars elk jaar steeds beter en beter te worden. Is het nog mogelijk om beter te doen? Waarschijnlijk wel, maar dan

Links: half-half opname met rode filter voor de flitser in het onderwatergedeelte

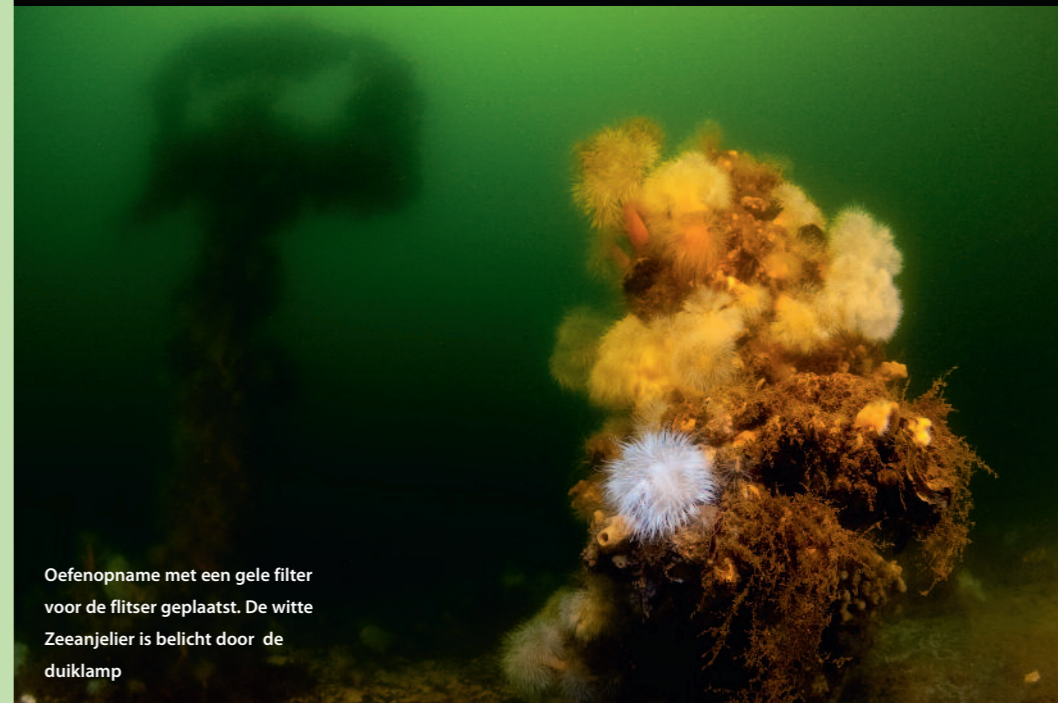
moeten alle registers open getrokken worden. Het omvangrijke deelnemersveld buiten beschouwing gelaten zijn er vele goeie deelnemende fotografen die elk hun specialiteit hebben. Het is van belang om er uit te springen, iets doen wat anderen niet doen en het dan vooral ook goed weer te geven. Een wedstrijdjury krijgt vaak honderden foto's te zien. Dat is vaak een werkje van enkele uren waarbij de plaatjes na een tijdje allemaal op elkaar beginnen te lijken. Als er dan eentje tussen zit die net anders is qua compositie, belichting of techniek, dan valt zo'n foto meteen op.

Maar hoe kan een fotograaf nog creatief zijn? Een eerste mogelijkheid is het experimenteren met filters. Die worden voor de lens geplaatst. Twee beelden die in de prijzen vielen bij het recente ONK werden gemaakt met een filter, die het midden van de foto scherp weergeeft en de rest onscherp.

KLEURFILTERS Een ander hulpmiddel om creatief te zijn is het gebruik van kleurfilters. Iedere kleur kan gebruikt worden zolang die maar voldoende transparant is om nog licht door te laten. Ze worden voor de flitsers geplaatst. De flitsers zijn met het fototoestel ver-

Een groene wierslak langs achter belicht

Oefenopname met een gele filter voor de flitser geplaatst. De witte Zeeanjelier is belicht door de duiklamp

Wedstrijdfoto tijdens het ONK. Het zicht bedroeg amper anderhalve meter. Twee flitsers met kleurfilter achter het onderwerp en de voorste Zeeanjelier belicht met de duiklamp

Wedstrijdfoto tijdens het ONK. Belichting met de snoot

Oefenopname groothoek met model. Niet makkelijk voor het model zonder duikbril...

Een vrijduikster zwemt langs een onderwaterconstructie van takken, gebouwd door een meerkoet voor het nest aan de oppervlakte (Put van Ekeren)

Opname tijdens het OVK. Een goede compositie, scherpte en belichting is belangrijk

bonden of worden op afstand getriggerd, de zogenaamde slave flitsers. Die kunnen dan achter of in een voorwerp worden geplaatst. Zo'n voorwerp kan een rotsblok begroeid met anemonen zijn of de binnenkant van een wrak.

Bij het fotograferen van onderwatermodellen kan ook buiten de lijntjes worden gekleurd. Sommige fotografen werken met modellen zonder duikfles. Ze kunnen eender welk onderwerp of sport uitbeelden. Niets is gek genoeg zolang het maar mooi in beeld is gebracht.

OP Z'N KOP Bij enkele internationale wedstrijden zijn bijvoorbeeld al foto's in de prijzen

gevallen waarbij het model net onder het wateroppervlak hing met lichaam en gezicht naar boven toe. De fotograaf hield de camera zelf ook onderste boven waardoor de oppervlakte onderaan in het beeld kwam te staan. Door het ongebruikelijke standpunt kreeg de hele scene hierdoor een andere dimensie. Het leek wel de wereld op z'n kop.

Er zullen in de komende jaren ongetwijfeld nog vele creatieve plaatjes gemaakt worden die eruit springen door hun originaliteit. Een goede foto dient echter in de eerste plaats altijd een perfecte compositie, belichting en scherpte te hebben.